

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 0-3 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Κινητικά		
Ενώ ξαπλώνει μπρούμυτα, σπρώχνει προς τα πάνω τα χέρια για να στηριχθεί		
Ενώ ξαπλώνει μπρούμυτα, σηκώνει το κεφάλι και το κρατάει ψηλά		
Είναι ικανό να ανοιγοκλείσει τις παλάμες του		
Είναι ικανό να φέρει τα χέρια του στο στόμα του		
Κουνάει τα χέρια και τα πόδια κάνοντας πιο ευρείες κινήσεις όταν είναι ενθουσιασμένο		
Αισθητηριακά		
Όταν βρίσκεται ξαπλωμένο ανάσκελα, μπορεί να παρακολουθήσει ένα παιχνίδι να πηγαίνει εν κινήσει από την μία μεριά στην άλλη		
Όταν βρίσκεται ξαπλωμένο ανάσκελα, προσπαθεί να πιάσει ένα παιχνίδι που είναι κρεμασμένο πάνω από το στήθος του		
Όταν βρίσκεται ξαπλωμένο ανάσκελα, διατηρεί το κεφάλι του κεντραρισμένο και σταθερό με σκοπό να παρακολουθεί πρόσωπα ή παιχνίδια		
Είναι σε θέση να ηρεμεί με κούνημα, απαλό άγγιγμα και ήρεμους ήχους		
Απολαμβάνει ποικίλες εμπειρίες κινητικού παιχνιδιού		

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 2

Η Pathways.org είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός του νόμου [501(c)(3)]
Η Pathways.org ενθαρρύνει γονείς και επαγγελματίες υγείας, μέσα από ΔΩΡΕΑΝ εργαλεία και πηγές, να μεγιστοποιήσουν την κινητική, αισθητηριακή και επικοινωνιακή ανάπτυξη του παιδιού.

Ελεύθερη χρήση.

ΝΑ ΜΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΛΛΑΓΗ Η PATHWAYS.ORG ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ.

Για οποιαδήποτε αναφορά οποιουδήποτε μέρους αυτού του υλικού χρειάζεται αδειοδότηση από την Pathways.org. Το υλικό παρέχεται δωρεάν. Καμία χρέωση και κανένα ποσό δεν θα σχετίζεται με το υλικό της Pathways.org χωρίς γραπτή αναφορά.
Πνευματικά δικαιώματα © 2020

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία		
Πραγματοποιεί βλεμματική επαφή		
Πραγματοποιεί διαφορετικό κλάμα ανάλογα με την ανάγκη του π.χ. κλάμα για φαγητό, κλάμα επειδή είναι κουρασμένο		
Μουρμουρίζει και χαμογελάει		
Στρέφει το κεφάλι του προς τους ήχους ή προς τις φωνές		
Ήσυχάζει ή χαμογελάει σαν ανταπόκριση σε ήχους ή φωνές		
Παρουσιάζει ενδιαφέρον για πρόσωπα		
Σίτιση		
Γαντζώνεται στον μαστό η στο μπουκάλι (μπιμπερό)		
Η γλώσσα κινείται προς τα μπροστά και προς τα πίσω με σκοπό να θηλάσει		
Καταναλώνει από 2 μέχρι 6 oz. υγρού ανά τάισμα, 6 φορές την ημέρα		
Πραγματοποιεί καλό θηλασμό και κατάποση κατά την σίτιση		

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 4-6 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Κινητικά		
Μπορεί και φτάνει τα παιχνίδια του ενώ είναι μπρούμυτα		
Ενώ βρίσκεται ανάσκελα είναι ικανό να μεταφέρει το παιχνίδι του από το ένα χέρι στο άλλο		
Ενώ βρίσκεται ανάσκελα, μπορεί να φτάσει και με τα δύο του χέρια τα πόδια του για να παίξει		
Χρησιμοποιεί τα χέρια του για να σταθεί όρθιο κατά την κάθιση		
Μπορεί να ρολάρει από ανάσκελα-μπρούμυτα και από μπρούμυτα-ανάσκελα		
Ενώ στέκεται όρθιο με πλήρη υποστήριξη, αντιλαμβάνεται και δέχεται ολόκληρο το βάρος και τα πόδια του		
Αισθητηριακά		
Χρησιμοποιεί και τα δύο χέρια του για να εξερευνήσει τα παιχνίδια		
Έχει χαρούμενη διάθεση όταν δεν είναι πεινασμένο η κουρασμένο		
Φέρνει αντικείμενα και τα χέρια του στο στόμα		
Είναι σε θέση να ηρεμεί με κούνημα, απαλό άγγιγμα και ήρεμους ήχους		
Δεν αναστατώνεται με καθημερινούς ήχους		
Απολαμβάνει την ποικιλία κινήσεων		

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 2

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 4-6 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία		
Αρχίζει και χρησιμοποιεί συμφωνικούς ήχους (με σύμφωνα) στο μπαμπάλισμα π.χ. ντα, ντα, ντα		
Χρησιμοποιεί διαφορετικών ειδών ήχους για να εκφράσει τα συναισθήματά του		
Μπαμπαλίζει για να τραβήξει την προσοχή		
Ακούει και ανταποκρίνεται όταν του μιλάνε		
Αντιδράει σε ξαφνικούς ήχους ή θορύβους		
Παρατηρεί και επεξεργάζεται τα παιχνίδια που βγάζουν ήχους		
Σίτιση		
Παρουσιάζει ενδιαφέρον για φαγητά		
Ανοίγει το στόμα του όταν το κουτάλι πλησιάζει		
Μετακινεί το αλεσμένο φαγητό από μπροστινό στο πίσω μέρος του στόματος		
Ξεκινάει να τρώει φρουτόκρεμες και αλεσμένα φαγητά		

ΣΕΛΙΔΑ 2 ΑΠΟ 2

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 7-9 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Κινητικά		
Κάθεται χωρίς υποστήριξη		
Κάθεται και πιάνει παιχνίδια χωρίς να πέσει		
Μετακινείται από ανάσκελα η μπρούμυτα σε καθιστή θέση		
Αρχίζει και πραγματοποιεί αμφίπλευρες κινήσεις (Κίνηση αντίθετου χεριού με πόδι) π.χ. Σύρσιμο		
Όταν βρίσκεται μπρούμυτα, μπορεί και κρατάει ψηλά το κεφάλι και στέκεται στους αγκώνες		
Κατά την κάθιση μπορεί να γυρνάει το κεφάλι με σκοπό να παρακολουθεί αντικείμενα		
Παρουσιάζει καλύτερο έλεγχο κατά το ρολάρισμα και κατά την κάθιση		
Πιάνει μικρά αντικείμενα με τα δάχτυλα και με τους αντίχειρες		
Πραγματοποιεί μίμηση σε απλοϊκά παιχνίδια		
Αισθητηριακά		
Επεξεργάζεται ένα αντικείμενο χρησιμοποιώντας τα δύο χέρια και το στόμα του		
Μπορεί να γυρίσει πολλές σελίδες ενός βιβλίου την φορά		
Πειραματίζεται με την ποσότητα της δύναμης που θα χρησιμοποιήσει με σκοπό να πιάσει διαφορετικά αντικείμενα		
Εστιάζει σε αντικείμενα από κοντινή και από μακρινή απόσταση		
Επεξεργάζεται τα σχήματα, τα μεγέθη και τις υφές των παιχνιδιών και του περιβάλλοντος γύρω του		
Παρατηρεί το περιβάλλον από διαφορετικές στάσεις π.χ. ενώ είναι ανάσκελα, μπρούμυτα, καθιστό, κατά το σύρσιμο και ενώ στέκεται με υποστήριξη		
Απολαμβάνει την ποικιλία κινήσεων (αναπήδηση πάνω κάτω, κούνημα μπρος-πίσω)		

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 2

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείστε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία		
Μιμείται ήχους		
Χρησιμοποιεί μεγαλύτερη ποικιλία συλλαβών και ήχων στο μπαμπάλισμα		
Συμμετέχει στην αμφίδρομη επικοινωνία		
Αναγνωρίζει ήχους από την ονομασία τους		
Αναζητά γνώριμα αντικείμενα ή άτομα όταν του ονομάζονται		
Ακολουθάει μερικές λεκτικές εντολές ρουτίνας όταν αυτές συνοδεύονται από νεύματα-χειρονομίες		
Αναγνωρίζει λέξεις που χρησιμοποιούνται συχνά		
Πραγματοποιεί απλά νεύματα-χειρονομίες π.χ. κουνάει το κεφάλι αρνητικά για να πει "όχι"		
Σίτιση		
Κρατάει και πίνει από το μπιμπερό όταν κάθετε σε ψηλή καρέκλα		
Αρχίζει και τρώει πληρέστερες, πολτοποιημένες και αλεσμένες τροφές		
Απολαμβάνει να μασάει παιχνίδια που μπορούν να απαλύνουν με την υφή τους τα ευαίσθητα και πρησμένα ούλα τους κατά την οδοντοφυΐα		
Παραμένει περισσότερη ώρα χορτάτο μετά το φαγητό		
Ξεκινάει να κοιτάει και να προσπαθεί να πιάσει αντικείμενα, π.χ. φαγώσιμα, που είναι κοντά του		
Παρουσιάζει έντονη αντίδραση σε νέες μυρωδιές και γεύσεις		

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 10-12 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Κινητικά		
Μπορεί να τοποθετεί αντικείμενα μέσα σε δοχείο που έχουν μεγάλο άνοιγμα		
Χρησιμοποιεί αντίχειρα μαζί με δείκτη για να πιάσει μικρά αντικείμενα		
Κρατιέται για να σταθεί και περπατάει κατά μήκος των επίπλων κρατώντας τα		
Στέκεται μόνο του και κάνει μερικά βήματα χωρίς βοήθεια		
Μετακινείται σε και από διάφορες θέσεις για να εξερευνήσει το περιβάλλον και να πάρει τα αγαπημένα του παιχνίδια		
Διατηρεί την ισορροπία του κατά την κάθιση όταν του πετάνε αντικείμενα		
Χτυπάει Παλαμάκια		
Αισθητηριακά		
Απολαμβάνει να ακούει τραγούδια		
Εξερευνεί παιχνίδια με τα δάχτυλα και το στόμα του		
Μπουσουλάει προς και μακριά από αντικείμενα που βλέπει από απόσταση		

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 2

Η Pathways.org είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός του νόμου [501(c)(3)]
Η Pathways.org ενθαρρύνει γονείς και επαγγελματίες υγείας, μέσα από ΔΩΡΕΑΝ εργαλεία και πηγές, να μεγιστοποιήσουν την κινητική, αισθητηριακή και επικοινωνιακή ανάπτυξη του παιδιού.

Ελεύθερη χρήση.

ΝΑ ΜΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΛΛΑΓΗ Η PATHWAYS.ORG ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ.

Για οποιαδήποτε αναφορά οποιουδήποτε μέρους αυτού του υλικού χρειάζεται αδειοδότηση από την Pathways.org. Το υλικό παρέχεται δωρεάν.τ; Καμία χρέωση και κανένα ποσό δεν θα σχετίζεται με το υλικό της Pathways.org χωρίς γραπτή αναφορά.
Πνευματικά δικαιώματα © 2020

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
<h2>Επικοινωνία</h2> <p>Χρησιμοποιεί της λέξεις "μαμά" ή "μπαμπά" με κάποιο σκοπό-νόημα και όχι αυθαίρετα</p> <p>Μιμείται λεκτικούς ήχους</p> <p>Το μπαμπάλισμά του έχει ήχους και ρυθμούς ομιλίας</p> <p>Ανταποκρίνεται στο "όχι"</p> <p>Ανταποκρίνεται σε απλές εντολές π.χ. "Έλα εδώ"</p> <p>Παρατηρεί που κοιτάτε ή δείχνετε</p> <p>Συμμετέχει σε μία συζήτηση μπαμπαλίζοντας</p> <p>Λέει μία η δύο λέξεις</p> <p>Πραγματοποιεί κινήσεις με τα χέρια του με σκοπό να επικοινωνήσει τις ανάγκες του π.χ. σηκώνει τα χέρια ψηλά για να το πάρουν αγκαλιά</p>		
<h2>Σίτιση</h2> <p>Τρώει μόνο του με τα χέρια</p> <p>Έχει αυξηθεί η ποικιλία τροφών που καταναλώνει</p> <p>Έχει αρχίσει και πίνει από κανονικό ποτήρι</p> <p>Αρχίζει και δοκιμάζει μαγειρεμένα μαλακά λαχανικά, μαλακά φρούτα και finger food (κομμένη μπανάνα, μαγειρεμένα ζυμαρικά κλπ)</p> <p>Αρχίζει και τρώει μόνο του με μαχαιροπίρουνα</p> <p>Απολαμβάνει μεγαλύτερη ποιότητα από μυρωδιές και γεύσεις</p>		

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 13-18 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Κινητικά		
Περπατάει χωρίς βοήθεια και σπάνια πέφτει		
Σκύβει για να πιάσει ένα παιχνίδι		
Μπορεί και ενώνει δύο τουβλάκια ή δύο άλλα παρόμοια αντικείμενα μαζί		
Αισθητηριακά		
Έχει εδραιώσει ένα καλό πρόγραμμα ύπνου		
Βοηθάει στην ένδυση/απόδυσή του		
Έχει αυξηθεί η ποικιλία τροφών που καταναλώνει		
Επικοινωνία - Από 15 Μηνών		
Ίσως μπορεί και χρησιμοποιεί 5 με 10 λέξεις		
Μιμείται απλές λέξεις και δράσεις		
Συνδυάζει ήχους με νεύματα-χειρονομίες		
Πραγματοποιεί με συνέπεια απλές οδηγίες		
Το ενδιαφέρουν οι εικόνες		
Μπορεί και αναγνωρίζει 1 με 2 μέρη του σώματος όταν του τα κατονομάζουν		
Καταλαβαίνει 50 λέξεις		

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 2

Η Pathways.org είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός του νόμου [501(c)(3)]
Η Pathways.org ενθαρρύνει γονείς και επαγγελματίες υγείας, μέσα από ΔΩΡΕΑΝ εργαλεία και πηγές, να μεγιστοποιήσουν την κινητική, αισθητηριακή και επικοινωνιακή ανάπτυξη του παιδιού.

Ελεύθερη χρήση.

ΝΑ ΜΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΛΛΑΓΗ Η PATHWAYS.ORG ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ.

Για οποιαδήποτε αναφορά οποιουδήποτε μέρους αυτού του υλικού χρειάζεται αδειοδότηση από την Pathways.org. Το υλικό παρέχεται δωρεάν.τ; Καμία χρέωση και κανένα ποσό δεν θα σχετίζεται με το υλικό της Pathways.org χωρίς γραπτή αναφορά.
Πνευματικά δικαιώματα © 2020

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 13-18 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία - Από 18 Μηνών		
Απαντάει σε ερωτήσεις		
Επαναλαμβάνει λέξεις πάνω στην συζήτηση		
Συνεχίζει και παράγει λόγο(τύπου μπαμπάλισμα)		
Δείχνει σε φωτογραφίες γνώριμα αντικείμενα και ανθρώπους		
Καταλαβαίνει το "μέσα" και το "πάνω"		
Σε ερωτήσεις που πρέπει να απαντήσει με ναι/όχι ανταποκρίνεται με το κούνημα του κεφαλιού-νεύμα		
Σίτιση		
Μπορεί και τρώει μεγαλύτερη ποικιλία χοντροκομμένων φαγητών		
Κρατάει ένα ποτήρι και πίνει από αυτό		

ΣΕΛΙΔΑ 2 ΑΠΟ 2

Λίστα Ελέγχου Οροσήμων 19-24 Μηνών

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία - Από 21 Μηνών		
Χρησιμοποιεί τουλάχιστον 50 λέξεις		
Μιμείται λεκτικά καινούργιες λέξεις		
Κατονομάζει αντικείμενα και εικόνες		
Κατανοεί απλές αντωνυμίες (Εμένα, εσένα, μου)		
Κατανοεί γρήγορα καινούργιες λέξεις		
Αναγνωρίζει 3 με 5 μέρη του σώματος όταν του τα κατονομάζουν		

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία - Από 24 Μηνών		
Χρησιμοποιεί χειρονομίες-νεύματα και λέξεις κατά το συμβολικό παιχνίδι		
Αρχίζει και χρησιμοποιεί φράσεις με 2 λέξεις		
Χρησιμοποιεί απλές αντωνυμίες (Εμένα, εσένα, μου)		
Κατανοεί την σημασία των λέξεων με κάποια "δράση" π.χ. παίζω, τρώω, πηδάω, δουλεύω, διαβάζω κλπ		
Εκτελεί εντολές ,σχετικές μεταξύ τους, με 2 σκέλη, π.χ. "Πάρε το μπουφάν σου και φέρε το σε εμένα"		
Απολαμβάνει να ακούει ιστορίες.		

Όλα τα ορόσημά μας, βασίζονται στα ευρήματα της Αμερικάνικης Παιδιατρικής Ακαδημίας. Χρησιμοποιείτε αυτή την λίστα ελέγχου για να παρακολουθείτε την ανάπτυξη του παιδιού σας. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε ότι το παιδί σας δεν ανταποκρίνεται σε κανένα από τα ορόσημα της ηλικίας του, πηγαίνετε την λίστα στον προσωπικό σας επαγγελματία υγείας και συζητήστε μαζί του τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες σας.

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία - Από 30 Μηνών		
Χρησιμοποιεί φράσεις με 2-3 λέξεις		
Χρησιμοποιεί τις λέξεις "μέσα" και "πάνω"		
Τουλάχιστον το 50% του λόγου του είναι κατανοητό από τον φροντιστή του		
Εκτελεί εντολές, μπορεί και όχι σχετικές μεταξύ τους, με 2 σκέλη, π.χ. "Δώσε μου την μπάλα και πάνε φέρε το μπουφάν σου"		
Καταλαβαίνει τα βασικά ουσιαστικά και αντωνυμίες		
Καταλαβαίνει το "δικό μου" και το "δικό σου"		

	Ναι	Όχι
Επικοινωνία - Από 36 Μηνών		
Πραγματοποιεί ερωτήσεις τύπου "τι" και "που"		
Χρησιμοποιεί πληθυντικό π.χ. "Σκυλιά"		
Η ομιλία του είναι σχεδόν ξεκάθαρη από τους φροντιστές του		
Κατανοεί τις περισσότερες απλές προτάσεις		
Κατανοεί απλές έννοιες όπως χρώματα, χώρος, χρόνος		
Κατανοεί ερωτήσεις τύπου "Γιατί"		